

Posle hapšenja biznismena Tomislava Đorđevića

Tranzicione letnje čarolije

Okolo Tomislava Đorđevića se poslednjih godina nakupilo mnogo "širih okolnosti", jer je reč o čoveku doista zanimljive, a moglo bi se reći i uzbuđujuće poslovne biografije, na koju treba nešto opširnije podsetiti čitaocima

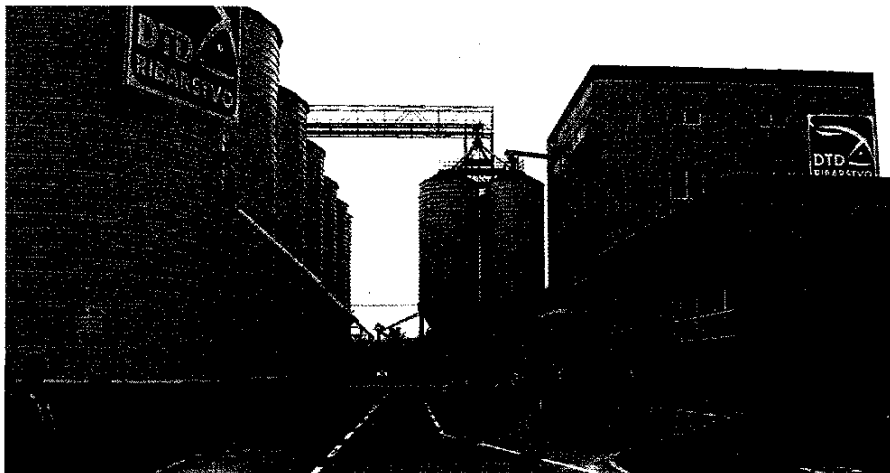
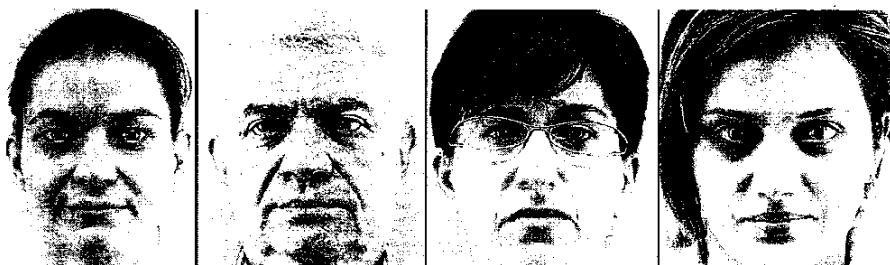

U OKVIRU KAMPANJE hapšenja biznismena koji su se suviše vešto snalazili u procesu privatizacije, srpska policija je 6. avgusta uhapsila i Tomislava Đorđevića, vlasnika "DTD Ribarskog gazdinstva" iz Bačkog Jarka, sela nadomak Novog Sada, zajedno sa još šest saradnika (među kojima je i njegova ćerka Dubravka, koja je i predsednica Upravnog odbora tatinog preduzeća).

Ovo naizgled rutinsko hapšenje odmah je izazvalo veliku medijsku pažnju – verovatno najviše zbog toga što je Tomislav Đorđević, u julu 2005. godine, uspeo da, za 34 miliona evra, proda 71 odsto svog kapitala u Meridijan banci – francuskoj mega banci Kredit agrikol, koju je tada zastupao današnji ministar za nauku i jedan od potpredsednika Vlade Srbije Božidar Đelić. Procenjuje se pri tome da je Đelić istovremeno postao i značajni akcionar odmah novo-konstituisane Kredit agrikol banke u Beogradu. Tome treba dodati da je ova nova banka, koja je licencu za bankarsko tržište Srbije doista kupila jeftino (Austrijanci, Italijani, Mađari i Grci su za taj pristup morali da plate na stotine miliona evra), ubrzo otpustila starog vlasnika sa mesta direktora – istina, uz zanosni "zlatni balon" s kojim se prilikom zaključenja ugovora o prodaji Toma Đorđević lepo obezbedio.

No, prvo da se vratimo "policijskoj sumnji" koja je našeg današnjeg junaka odvela u zatvor. Kako je saopšteno, Đorđević se sumnjiči da je "zloupotrebom službenog položaja" protivpravno stekao imovinsku korist od 250 miliona dinara (oko 2,5 miliona evra), tako što je suprotno ugovoru sa Agencijom za privatizaciju za dve godine prodao 60 odsto imovine "Ribarskog gazdinstva" u Beogradu, mada je po tom ugovoru smeo godišnje prodavati samo deset odsto imovine tog preduzeća.

ŠIRE OKOLNOSTI: Zanimljivo je da je Đorđević spomenuto "Ribarsko gazdinstvo" u Beogradu kupio na aukciji, 2007. godine, za 820 miliona dinara, (tada je to bilo oko deset miliona evra) posle žestoke borbe za konkurentima, pošto je početna cena bila 160 miliona

RIBE: Male, srednje i velike

uvoziti ih u "delovima" i sklapati kao domaću proizvodnju, jer je ušteda na carini bila veoma značajna (uostalom, ako su to radili i FAP u Priboju i Zastava u Kragujevcu i cela "šrafci-ger" industrija SFRJ, zašto to ne bi radio i Novkabel sa kompjuterima).

NESTAO VOZ: Kada je posao "proizvodnje kompjutera" stao, Dorđević se okrenuo hemiji, pa je osnovao preduzeće Juko (Yuco) za uvoz hemijske robe i svega ostalog. Međutim, znanje koje je prethodno stekao "sa elektronikom" ubrzo mu je donelo i krupnu zaradu, na početku nacionalnih građanskih ratova u Jugoslaviji.

Naime, nepotpuno istražena priča govori da je negde oko 1990. godine Dorđević poručio nekoliko šlepera kompjutera (neki opet kažu čitav teretni voz) u Velikoj Britaniji (neki kažu u Švajcarskoj), koji je na putu do Vojvodine "nestao", navodno na bosanskohercegovačkom ratištu. Isporučiocu nisu bili zadovoljni tom pričom, pa su naplatili bankarsku garanciju kod Vojvođanske banke od oko pet miliona dolara, a taj trošak nikad, navodno, nije refundiran od "oštećenog" Dorđevića. To je jedna verzija.

Po drugoj, taj nestanak robe vredne nekoliko miliona dolara na teritoriji "oslobodilaca

uskoro prerasti u Meridijan banku. Mnogi smatraju da mu je tada i Karić dosta pomogao sa svojim depozitima i pozajmicama, u fazi kada je Karić banka bila zamrla, a Astra banka nije živnula. Sve se na kraju srećno završilo, kao što smo već napomenuli, sredinom jula 2005. godine kada je svoj udeo u Meridijan banci prodao Francuzima i došao do zamašnog "keša".

Još pre te unosne akvizije Dorđević pokušava da uđe u turizam i ugostiteljstvo, pa u kompaniji sa Jovanom Pejčićem kupuje zapušteni Hotel Novi Sad, a zatim, preko gore već spomenute ćerke Dubravke kupuje "PTT ugostiteljstvo", koje na Zlatiboru raspolaže sa hotelom "Zelenkada", na Kopaoniku je vlasnik hotela "Srebrenac", a ima i kafane i motele na niz drugih lokacija. No, samo tri meseca posle kupovine "PTT ugostiteljstva", taj lanac mu preuzima poznati Miša Omega, preko svog sina Milana Joksimovića. Nije bio bolje sreće ni sa kupovinom hotela "Prag" u Beogradu, pošto mu je i ta privatizacija poništena.

DRUGE VEZE: Prema izvorima beogradskog "Blica" (7. avgusta), spomenuti Miša Omega navodno je bio poslovna veza između Darka Šarića i Sretena Jocića, a da li je i Dorđeviću zapalo da nešto opere od prijavog kapitala, to zasad ne znamo.

Tomislav Dorđević, je inače, u Bačkom Jarku doista razvio matično preduzeće "DTD Ribarsko gazdinstvo", koje se bacilo na proizvodnju ribljeg brašna, koje je glavna komponenta stočne hrane. Otvaranju novog postrojenja u ovoj fabrici ove godine prisustvovao je i Bojan Pajtić, predsednik Vlade Vojvodine. Dorđević se, inače, bavio i poljoprivredom u Malom Idošu, a drugoj kćerki je osnovao privatni zavod za sudsko veštačenje.

U stvari, ovo je samo deo priča o raznovrsnim poslovnim operacijama Tomislava Dorđevića, a već ni u tom lancu nije se lako snaći, a lako je neki detalj pogrešno predstaviti.

Za razliku od većine "prvaka tranzicije" u Srbiji, Tomislav Dorđević je bio dobro obrazovan i veoma razumno je znao da govori o tržišnoj ekonomiji, tekućoj ekonomskoj politici, liberalnim ekonomskim principima – pa su ga i mnogi novinari koristili kao čoveka koji zna dobro prilike u našoj privredi (pisac ovih redova je to poslednji put učinio pre tačno 25 godina). Kako se i zašto se Dorđević kasnije toliko vešto i odvažno "prilagodio balkanskim pravilima", u krajnjoj liniji nije ni bitno. Bitno je da se utvrdi da li se doista "prilagodio"? ◀

Dimitrije Boarov

dinara. Cenu je trebalo da plati u šest godišnjih rata, ali je izgleda "posustao" 2009. godine, pa je rešenjem Agencije za privatizaciju ugovor sa Dorđevićem raskinut, a privatizacija poništena. Kada je potom Akcijski fond, kome je u vlasništvo vraćeno "Ribarsko Beograd", pregledao stanje imovine, utvrđeno je da "fali imovine" za gore spomenutih 250 miliona, a ta "zloupotreba položaja" je kroz godinu dana motivisala spektakularno hapšenje Dorđevića i njegove grupe. U stvari, verovatno je reč o "početnoj tački" neke buduće optužnice, jer se naprasno hapšenje godinu dana posle raskida privatizacije ne može objasniti drugačije nego nekim "širim" okolnostima koje je policija možda tek sada uočila.

MAJ 2005: Boris Tadić nazdravlja funkcionerima banke Credit Agricole, te Božidaru Đeliju i Tomislavu Dorđeviću povodom preuzimanje Meridijan banke

Oko Tomislava Dorđevića se poslednjih godina nakupilo mnogo "širih okolnosti", jer je reč o čoveku doista zanimljive, a moglo bi se reći i uzbudljive poslovne biografije, na koju treba nešto opširnije podsetiti čitaoce.

Tomislav Dorđević je u visoki poslovni svet počeo da ulazi još dalekih osamdesetih godina, kada je kao zastupnik Iskra delta kompjutera za Vojvodinu u Novom Sadu prvo počeo da prodaje tada još retke kompjutere, a potom u okviru novosadskog Novkabela otvorio i pogon za "proizvodnju" kompjutera. Uprošćeno rečeno, mladi Dorđević je brzo shvatio da je umešto uvoza celih kompjutera, mnogo unosnije

Bosne" zaintrigirao je švajcarske isporučioce (ili engleske, po drugima), pa su angažovali TV reditelja i "patriotu" Dragoslava Bokana da "porazgovara" s Dorđevićem. Ovaj je to bukvalno i uradio, pa je sa nekim "crvenim beretkama" upao u njegovu kuću u Bukovcu kod Novog Sada i ceo dan maltretirao preduzetnika i njegovu porodicu, navodno vezane za stolice, kako bi on i njegovi nalogodavci "podelili štetu". Policija je prekinula ovu seansu, a Dorđević je pobjegao u London.

Kada se situacija sredinom devedestih godina malo smirila, Dorđević se vraća biznisu i uspeva mu da otvori malu Juko banku, koja će